

عنوان مقاله:

بررسی هویت اسلامی در ساختار کالبدی شهرهای ایرانی در دوره قاجار (نمونه موردی: شهر بهبهان)

محل انتشار:

سومین کنفرانس بین المللی معماری، عمران، شهرسازی، محیط زیست و افق های هنر اسلامی در بیانیه گام دوم انقلاب (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

مسعود صفایی پور - استاد گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

عبدالمطلب کریم زاده - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران.

خلاصه مقاله:

هویت مفهومی پویا است که در گذر زمان دچار تغییراتی مستمر و به هم پیوسته می شود که مانند یک زنجیر حلقه های به هم پیوسته ای را شکل دهد تا گذشتگان یک سرزمین را به باشندگان حال و ایشان را به آیندگان متصل کند. قالب و محتوای شهرهای اسلامی بر سه محور مهم؛ یعنی محلی برای سکونت، مکانی برای عبادت و در نهایت فضایی برای تجارت شکل گرفته است. این مقاله به طور کلی، درصدد آن است تا با شناخت عناصر اصلی شهر کهن ایرانی - اسلامی به بررسی هویت اسلامی در ساختار کالبدی شهر بهبهان در دوره قاجار بپردازد. روش تحقیق مقاله توصیفی - تحلیلی است که با مطالعات کتابخانه ای و اسنادی به بررسی و واکاوی مفهومی هویت اسلامی در شهر بهبهان می پردازد که با بهره گیری از مطالعات میدانی در بافت و در بستر رویکردی استدلالی و استنتاجی به تدوین مولفه های کالبدی آن می پردازد. طبق مطالعات انجام شده این نتیجه حاصل شد که اماکن متبرکه و مذهبی نقش خود را به عنوان یک عنصر هویتی ایرانی اسلامی حفظ کرده اند هر چند تکنولوژی سبب گسترش و تغییراتی در تعدادی از آنها گشته است. مابقی عناصر همچون بازار نقش گسترده ای را که در گذشته به عنوان کلید اصلی اقتصادی شهر داشته اند از دست داده اما هم اکنون در کنار مساجد نقش خود را به عنوان عنصر اقتصادی هر چند کوچک دارد. محلات شهر هم به دلیل ساخت و ساز بی رویه دچار ضرباتی شده اند اما هنوز بسیاری از آنها بافت کهن خود را حفظ کرده اند و به بقای خود به عنوان یک عنصر هویت ساز ادامه می دهند. اما سایر ابنیه چون ارگ، حمام، دروازهها، کاروانسراها، مدارس کهن و ... در زمان کنونی نقش هویتی بسیار ضعیفی دارند و تنها یا به عنوان یک عنصر تاریخی مورد توجه بازدیدکنندگان قرار می گیرد و یا بر اثر گذر زمان از بین رفته اند.

کلمات کلیدی:

هویت اسلامی، شهرهای ایرانی - اسلامی، ساختار کالبدی، بهبهان، دوره قاجار

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1960310>

